

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní žalobce: **J. Š.**, zastoupen Mgr. Michaelem Brázdou, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2012, č. j. MPSV-UM/6680/12/9S-JMK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 7. 2012, č. j. MPSV-UM/6680/12/9S-JMK se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení**
- III. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 7. 2012, č. j. MPSV-UM-6680/9S-JMK bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Brně, Kontaktního

pracoviště krajské pobočky v Brně-Šlapanicích a Kuřimi se sídlem Jungmannova 968, 664 34 Kuřim, ze dne 17. 5. 2012, č. j. MPSV-UP/2142774/12/HMN (dále jen „správní orgán I. stupně“), a to tak, že se dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytných nebo odůvodněných nákladů nepřiznává dle § 36 odst. 1 písm. b) a § 2 odst. 5 písm. c) ZPHN (zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů).

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 17. 5. 2012, č. j. MPSV-UP/2142774/12/HMN nebyla přiznána žalobci dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně právně ochranou dětí, č. j. MPSV-UP/1598255/12/HMN s odůvodněním, že uvedená dávka poskytovaná na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte podle ust. § 36 odst. 1 písm. c) zákona o hmotné nouzi je dávkou fakultativní, nenárokovou a je určena k úhradě mimořádných nákladů spojených s náklady na vzdělání nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte. Žalobce požádal o přiznání uvedené dávky na syna J. Š., osobu zdravotně postiženou. Jednalo se o cvičení rodič – dítě (bojové umění taekwon-do, úhrada činila výši 3.000,- Kč). Předmětné cvičení však z hlediska zájmové činnosti bylo shledáno jako „nadstandardní“ zájmová činnost dítěte. Taktéž i z hlediska přihlédnutí ke hodnotě tohoto cvičení vzhledem ke zdravotnímu stavu dítěte, z doložených lékařských zpráv, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá „jednoznačná“ vhodnost tohoto cvičení a není „jednoznačně“ potvrzen ani rehabilitační účel tohoto cvičení.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobce v žalobě ze dne 19. 8. 2012 doplněné podáním ze dne 4. 10. 2012, se domáhal zrušení přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení. Uvedl, že rozhodnutí žalovaného je založeno na chybných, resp. nedostatečných skutkových zjištěních a na nesprávném právním posouzení věci. Rozhodnutím obou správních orgánů i jejich postupem se cítí být zkrácen na svých právech. Vytýká zejména skutečnost, že napadeným rozhodnutím nebyly odstraněny vady v právním posouzení věci ze strany orgánu I. stupně. Bylo chybně aplikováno ust. § 2 odst. 5 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon“), pokud žalobce nebyl považován za osobu v hmotné nouzi. Nebylo dostatečně zohledněno, zda je účast jeho syna J. Š., v zájmových kroužcích nezbytná a zda není zvolená zájmová činnost příliš drahá či zda neexistuje obdobná zájmová činnost levnější. Přitom nezbytnost pohybové aktivity pro syna nebyla nikterak zpochybněna. Nebyly zohledněny jednak lékařské zprávy ze kterých vyplývá, že zvolená forma cvičení pomocí navštěvování kurzu bojového umění taekwon-do synovi velice pomáhá, neboť se v podstatě jedná o sportovní aktivitu, která má za cíl v první řadě procvičit veškeré tělesné partie s absencí cíleného zaměření jedné části těla, dále pak se zaměřuje na zlepšení koordinace pohybů, protažení všech svalů a celkové zlepšení nejen hrubé motoriky, ale též jemné. Rehabilitační cvičení nemůže tento způsob cvičení nahradit. Poukazují-li správní orgány na jiné pohybové aktivity, které jsou co do finančních prostředků nutných k vynaložení na účastenství v nich přívětivější, pak se jedná opět o nezohlednění lékařských zpráv a doporučení lékařů, dle kterého je zvolená forma pro syna žalobce nejvýhodnější vzhledem k jeho handicapu.

Uznal, že na předmětnou dávku neexistuje právní nárok, jedná se tedy o dávku fakultativní. Správní orgán proto musí zohlednit a vzít v úvahu konkrétní podmínky a momentální životní situaci žadatele, jeho majetkové a sociální poměry, a po náležité správní úvaze a posouzení všech okolností případu rozhodnout, zda dávku poskytne, či nikoliv. Své rozhodnutí musí náležitě a důvěryhodně odůvodnit tak, aby z něj bylo jasné, na základě jakých podkladů rozhodl a jaké důkazy ve věci provedl, aby bylo z této části rozhodnutí zřejmé, že vychází z náležitě zjištěného skutečného stavu věci. Obsahem rozhodnutí pak musí být dle zákona především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí a uvedení, jakými úvahami se správní orgán při jejich hodnocení řídil. Uvedené podmínky však splněny nebyly, rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť došlo k porušení ust. § 2 ve spojení s ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Žalobce zároveň požádal o ustanovení právního zástupce. Protože prokázal skutečnost, že jsou v jeho případě dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení právního zástupce, usnesením ze dne 14. 9. 2012, č. j. 22 A 36/2012-10 mu byl ustanoven pro předmětné řízení zástupce Mgr. Michaela Brázdu, advokáta se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno.

III.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 22. 11. 2012 předně poukázal na to, že dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytně jednorázového výdaje, na úhradu cvičení rodič-dítě, konkrétně bojového umění taekwon-do, je dle § 36 odst. 1 písm. c) zákona dávkou fakultativní, tedy nenárokovou. Žalovaná přezkoumala spisovou dokumentaci, ze které bylo zjištěno, že dne 4. 4. 2012 uplatnil žalobce na Úřadu práce žádost č. j. MPSV-UP/1598255/12/HMN o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu cvičení rodič-dítě z důvodu udržení či zlepšení zdravotního stavu syna dle lékařského potvrzení o vhodnosti cvičení. Jako předpokládanou výši nákladů uvedl částku 3.000,- Kč.

Pro účely posouzení nároku na mimořádnou okamžitou pomoc byl žalobce posouzen společně s nezletilým nezaopatřeným synem J. Š., neboť dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu ve znění pozdějších předpisů, se společně posuzují rodiče a nezletilé nezaopatřené děti.

Žalobce nebyl pro účely řízení o dávce mimořádné okamžité pomoci posouzen za osobu v hmotné nouzi, neboť výdaj byl orgánem pomoci v hmotné nouzi zhodnocen jako nadstandardní. Vzhledem k tomu, že se jedná o dávku fakultativní, záleží na uvážení správního orgánu, zda a v jaké výši dávku poskytne či nikoliv. Je proto třeba zohlednit, zda účast dítěte v zájmových kroužcích je nezbytná a zda není zvolena zájmová činnost finančně příliš nákladná či zda neexistuje obdobná zájmová činnost finančně dostupnější. Ze zpráv o ambulantním vyšetření, která jsou součástí spisové dokumentace, vyplývá, že pravidelné cvičení a sportovní aktivity jsou jedním z hlavních podmínek úspěšnosti a efektivnosti léčby, rozhodně však není specifikován profil sportovní aktivity. Součástí spisové dokumentace byla zpráva z Dětské neurologické ordinace ze dne 6. 5. 2010 a dále zpráva z Dětského rehabilitačního oddělení ze dne 4. 7. 2011, k jejich obsahu správní orgán při rozhodování

o předmětné dávce přihlédl. Žalovaný byl toho názoru, že skutkový stav věci byl řádně zjištěn v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech. Navrhl proto, aby žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:

Ve správním spise je založena žádost žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc podaná dne 4. 4. 2012. Dále je ve spise založena lékařská zpráva MUDr. Michala Pellara z Dětské neurologické ordinace, Smetanova 7, 602 00 Brno, ze dne 6. 5. 2010 potvrzující, že nezletilý Jiří Šoltys, nar. 22. 2. 2001, je ve sledování ambulance dětské neurologie pro diagnózu obrna pažní pleteně levé horní končetiny, stav je dlouhodobě stabilizován, pacient je v dlouhodobé rehabilitační péči. Byla doporučena podpurná stimulace taekwon-do a keramika k podpoře jemné hybnosti. Z lékařské zprávy MUDr. Darii Fialové z Fakultní nemocnice Brno, dětského rehabilitačního oddělení ze dne 4. 7. 2011, pak vyplývá, že vzhledem k určené diagnóze – poruchy pažní pleteně – je vhodné průběžně provozovat aktivity ke stimulaci jemné i hrubé motoriky. Domácí cvičení lze považovat za adekvátní rehabilitaci, je-li prováděno dle návodu a pravidelně. Dne 18. 4. 2012 bylo vydáno „vyrozumění účastníka správního řízení“, jímž byl žalobce vyzván k seznámení se s podklady rozhodnutí, a to do třech pracovních dnů ode dne oznámení tohoto vyrozumění. Dne 7. 5. 2012 se dostavil žalobce k sepsání protokolu. Nebylo však možné nahlédnout do spisu žadatele, neboť spis byl evidován na pracovišti na Kolišti 17, Brno. Další termín byl dohodnut na den 9. 5. 2012, pro časovou tíseň žadatele pak náhradní termín na den 14. 5. 2012. Následně poté vydal správní orgán rozhodnutí dne 17. 5. 2012, č. j. MPSV-UP/2142774/12/HMN, jímž nebyla dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí přiznána. Dne 26. 7. 2012 bylo doručeno žalovanému odvolání žalobce, o kterém rozhodl dne 26. 7. 2012, č. j. MPSV-UM/6680/12/9S-JMK. Toto rozhodnutí je předmětem přezkumného soudního řízení.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1, 2 s.ř.s.).

V návaznosti na žalobní bod uvedený pod označením IV. pokládá soud za nezbytné poukázat na ust. § 68 odst. 1 správního řádu, v němž jsou stanoveny obsahové náležitosti rozhodnutí, jimiž jsou tradičně výroková část rozhodnutí, odůvodnění výrokové části

a poučení o opravném prostředku. Obsah těchto částí je upraven v následujících odstavcích. Podobně důležitou součástí rozhodnutí, jakou je výroková část (§ 68 odst. 2 správního řádu), je i jeho odůvodnění, které s výrokovou částí bezprostředně souvisí, a bez kterého nemůže (až na zákonem stanovené výjimky) výroková část sama o sobě obstát. S tím souvisí to, že podle § 76 odst. 1 s.ř.s. zruší soud ve správním soudnictví rozhodnutí správního orgánu, mj. i pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí nebo proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy, nebo v nich nemá oporu, anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. I z tohoto důvodu je proto třeba věnovat vypracování odůvodnění rozhodnutí pozornost stejně jako samostatnému výroku. V odůvodnění rozhodnutí musí správní orgán uvést důvody výroku nebo jednotlivých výroků rozhodnutí, které tvoří jeho výrokovou část, a to včetně důvodů, které vedly k formulování vedlejších ustanovení. Obsahem odůvodnění rozhodnutí je především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí na základě § 50 odst. 4 správního řádu, kdy správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. V tomto ustanovení je obsažena jedna ze základních procesních zásad, kterou je zásada volného hodnocení důkazů, resp. volného hodnocení podkladů pro rozhodnutí vůbec. Zásada volného hodnocení důkazů však neznamená, že by správní orgán nebyl při hodnocení důkazů vázán žádnými hledisky.

Podle § 76 odst. 1 s.ř.s. platí, že soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a také proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu nepostačuje tedy, aby správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl pouhý soupis podkladů pro rozhodnutí, byť by šlo o soupis úplný, ale musí uvést, jakým způsobem tyto podklady hodnotil, jaký přikládal jednotlivým podkladům význam a proč činil právě tak. To znamená, že musí v odůvodnění dále uvést, jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů, které na rozhodnou věc aplikoval a na jejichž základě rozhodnutí vydával. Ani v tomto případě, tak jako u podkladů rozhodnutí, nepostačuje pouhá rekapitulace právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, ale je třeba uvést konkrétní důvody, proč byly aplikovány právě dané předpisy a proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí. Úvahy správního orgánu související s aplikací právních předpisů na rozhodovaný případ jsou ještě důležitější v případě, kdy se rozhodnutí vydává na základě správního uvážení (zejména pak v případech, kdy na přiznání určitého práva „není právní nárok“) nebo na základě tzv. neurčitých právních pojmů; v těchto případech je třeba na odůvodnění rozhodnutí a rozbor úvah, které správní orgán vedly k přijatému řešení, klást zvláštní důraz, jinak hrozí zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vzhledem k nedostatku důvodů. V odůvodnění správního rozhodnutí musí správní orgán rovněž uvést jakým způsobem se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí. Tato část odůvodnění rozhodnutí navazuje zejména na ust. § 36 odst. 1, 3 a § 52 správního řádu, tedy ustanovení, která dávají účastníkům řízení právo, resp. povinnost, podávat správním orgánům v průběhu řízení návrhy, důkazy na podporu svých tvrzení. Pokud správní orgán některé návrhy účastníků řízení neakceptuje, např. neprovede některé jimi navržené důkazy, musí zdůvodnit, proč tak neučinil, resp. proč tak neučinil způsobem navrhovaným účastníky řízení (např. rozhodnutí Ústavního soudu I ÚS 729/2000).

V daném případě podal žalobce odvolání dne 26. 7. 2012. Namítl „pokračování nespravedlivého přístupu k žalobci a jeho synovi“. Dále namítl neobjektivní posuzování předložených lékařských zpráv, které měly správní orgány k dispozici. Vhodnost cvičení takewon-do bylo zvoleno na základě porady a respektování doporučení odborných lékařů. Právě na jejich základě byla tato dávka několikrát přiznána, a to i v době, kdy docházelo k pozvolnému zlepšování zdravotního stavu dítěte. Správní orgán měl žadatele proto vyzvat k jejich doložení, tedy doplnění podání a nikoliv prohlásit, že neexistují. Ke vhodnosti a účelovosti této formy specifického cvičení se vyjádřil žalobce i v „návrhu na přezkumné řízení“ ze dne 19. 8. 2012, které byly žalovanému doručeny dne 24. 8. 2012.

Konkrétní a přesvědčivá argumentace žalovaného však v napadeném rozhodnutí žalovaného absentuje, pouhý soupis podkladů pro rozhodnutí a výčet postupu správních orgánů je nepostačující. Pokud žalovaný využil svého práva ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil v rozsahu jak v jeho výrokové části uvedeno, pak bylo jeho povinností řádně se v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat a uvést, proč na danou věc aplikoval ust. § 36 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 5 písm. c) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, neboť pouhá rekapitulace právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení neobstojí. K tomu, aby vydané správní rozhodnutí mělo vypovídací hodnotu, bylo srozumitelné, jasné a přesvědčivé, je třeba uvést konkrétní důvody, proč byly aplikovány právě dané předpisy a byly aplikovány právě způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí. V tomto směru soud shledává vážné pochybení ze strany rozhodovací činnosti žalovaného.

Optikou shora citovaného právního názoru nahlížel soud na souzenou věc a dospěl k názoru o procesním pochybení odvolacího orgánu. Z výše uvedeného proto konstatuje, že v důsledku chybného postupu žalovaného jsou dány důvody dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. dle kterého soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. V této souvislosti soud cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu publikovaného pod č. 617/2005 Sb. NSS, v němž je uvedeno, že „pokud soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., uvede pouze důvody, v nichž tuto nepřezkoumatelnost spatřuje; další žalobní námítky již nepřezkouvá.“ V daném případě důvodem ke zrušení rozhodnutí žalovaného byla jeho nepřezkoumatelnost, tedy pochybení procesního charakteru a napadený rozsudek tudíž se nezabýval hodnocením hmotně-právní stránky věci. Ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. se proto žalovaný v dalším řízení bude řídit právním názorem krajského soudu v Brně vysloveným v obsahu tohoto rozsudku.

Žalobce ve věci byl úspěšný, náklady řízení mu však nevznikly, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské

právnícké vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. dubna 2013

JUDr. Eva Lukotková v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová